

**HØRINGSUTTALELSE - BEGRENSNING I STATLIG
KLAGEINSTANS ADGANG TIL Å OVERPRØVE KOMMUNENS
UTØVELSE AV DET FRIE SKJØNN OG ETABLERING AV EN
TVISTELØSNINGSMEKANISME FOR RETTSLIGE TVISTER
MELLOM STAT OG KOMMUNE**

Saksgang:

Utval	Saksnummer	Møtedato
Time formannskap	044/16	19.04.2016

Framlegg til vedtak:

Time formannskap stiller seg positiv til kommunal og moderniseringsdepartementenes forslag til lovendringer i høringsforslag, datert 27.01.2016, ved å tilslutte seg Kommunesektorens organisasjon (KS) sin høringsuttalelse, datert 23.02.2016, i sin helhet.

Time formannskap

Framlegget vart samrøystes vetatt.

FSK-044/16 Vedtak:

Time formannskap stiller seg positiv til kommunal og moderniseringsdepartementenes forslag til lovendringer i høringsforslag, datert 27.01.2016, ved å tilslutte seg Kommunesektorens organisasjon (KS) sin høringsuttalelse, datert 23.02.2016, i sin helhet.

HØRINGSUTTALELSE - BEGRENSNING I STATLIG KLAGEINSTANS ADGANG TIL Å OVERPRØVE KOMMUNENS UTØVELSE AV DET FRIE SKJØNN OG ETABLERING AV EN TVISTELØSNINGSMEKANISME FOR RETTSLIGE TVISTER MELLOM STAT OG KOMMUNE

SAKA GJELD

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i høringsnotat, datert 27.01.2016, foreslått endringer i tvisteloven, forvaltningsloven og enkelte andre lover.

I høringsnotatet foreslår departementet at kommuner gis adgang til å reise sak for domstolene mot staten i nærmere bestemte rettslige tvister. Departementet foreslår også å begrense statlig klageinstans adgang til å overprøve kommunens utøvelse av det frie skjønn.

Høringsfristen er 27.04.2016.

SAKSOPPLYSNINGAR

Kommunesektorens organisasjon (KS) har utarbeidet en grundig høringsuttalelse datert 23.02.2016.

VURDERING

I Sundvolden-erklæringen heter det at regjeringen vil styrke lokaldemokratiet ved å flytte makt og ansvar til kommunene. Dette vil gi innbyggerne større innflytelse over tjenestetilbudet og samfunnsutviklingen i lokalsamfunnet. Det er pekt på at fylkesmannens adgang til å overprøve folkevalgtes skjønn reduseres. Videre er det pekt på at regjeringen vil opprette et tvisteløsningsorgan som håndterer konflikter mellom stat og kommune. Høringsnotatet er ment å skulle bidra til å gjennomføre disse tiltakene.

Regjeringen foreslår i høringsnotatet at statlige klageorganer skal legge «stor vekt» på det kommunale skjønn, og det stilles nærmere krav til begrunnelse for å sette det kommunale skjønn til side. Dette til forskjell fra gjeldende rett hvor overordnet myndighet kun skal «legge vekt» på hensynet til det kommunale selvstyre, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd.

Regjeringen foreslår videre å etablere en tvisteløsningsmekanisme for rettslige tvister mellom stat og kommune. Kommuner har i dag adgang til å anlegge søksmål mot staten i privatrettslige tvister. Eksempelvis tvister som knytter seg til kommunal eiendom. Departementet foreslår i høringsnotatet at kommuner skal ha adgang til å saksøke staten for alminnelige domstoler også når kommunen opptrer som offentlig myndighet, og det i den forbindelse oppstår tvist med statsforvaltningen om lovforståelse, mv.

Departementet foreslår at søksmålsadgangen skal gjelde i saker avgjort ved statlige klagebehandling, statlig omgjøring av kommunens vedtak utenom klage (forvaltningsloven § 35 mv.) og pålegg ved tilsyn. Ordningen skal videre gjelde ved statlig lovlighetskontroll, avgjørelser om saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36, samt avgjørelser om fordeling av kostnader/plikter mellom det offentlige blant annet etter barnevernloven § 8-3, mfl. Endelig foreslår regjeringen at kommuner skal kunne reise søksmål om gyldigheten av innsigelse etter plan- og bygningsloven § 5-4, og om en avgjørelse etter § 5-6 om innsigelsen

skal tas tilfølge. For så vidt gjelder prøving av gyldigheten av å fremme innsigelse, foreslår departementet to ulike alternativer, hvor det ene alternativet innebærer en begrenset prøvingsrett.

For å beskytte innbyggerne, som gjennom vedtak har fått tilsagn om visse velferdsytelser, mot å måtte bli inndratt i tvister mellom stat og kommune, foreslår departementet et forbud mot å omgjøre vedtak på grunnlag av resultatet av en domstolsbehandling. Dette gjelder selv om en eventuell domstolsavgjørelse går til ugunst for innbyggeren.

KS overordnede standpunkt er at de støtter regjeringens forslag om at kommuner skal ha adgang til å saksøke staten for de alminnelige domstolene i rettslige tvister mellom stat og kommune. KS er enig i at det er behov for å beskytte innbyggerne ved mottakelse av visse velferdstjenester fra å bli inndratt i rettslige tvister mellom stat og kommune, men foreslår en noe annen rettslig innretning av unntaket, jf. høringsuttalelsens punkt 3.3 andre avsnitt.

KS er videre positiv til forslaget om å begrense statlige klageorganers adgang til å overprøve kommunens frie skjønn, og til at det foreslås en særlig begrunnelsesplikt for å fravike kommunens skjønn. KS mener likevel at regjeringens forslag ikke går langt nok i å sikre at det reelle skjønn blir liggende i kommunene, jf. punkt 4 tredje avsnitt. KS er også uenig i de begrensningene i å overprøve kommunens frie skjønn som departementet foreslår, for såvidt gjelder opplæringsloven og barnevernloven. Også i disse tilfeller er kommunen nærmest til å vurdere innhold og omfang av en ytelse. KS mener derfor at også for disse områdene bør terskelen for å omgjøre kommunens vedtak i klagebehandlingen som ellers foreslås, gjelde.

Rådmannen viser til KS sin høringsuttalelse i sin helhet og er på bakgrunn av dette positiv til Kommunal- og moderniseringsdepartementets høringsnotat datert 27.01.2016.

KONKLUSJON

Time formannskap stiller seg positiv til kommunal og moderniseringsdepartementets forslag til lovendringer i høringsforslag, datert 27.01.2016, ved å tilslutte seg Kommunesektorens organisasjon (KS) sin høringsuttalelse, datert 23.02.2016, i sin helhet.

Rådmannen i Time, den 16.03.2016

Brit Nilsson Edland

Vedlegg:
Høringsnotat
Høringsuttalelse KS

Dette dokumentet er elektronisk godkjent i systemet og krev derfor ikkje signatur

